

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 229
din data de 17.05.2023

Dosar nr.: 450/2022

Petiția nr.: 4805/11.07.2022

Petentă:

Reclamată:, Bazinul de Înot
UAT Municipiului Bacău

Obiect: interzicerea accesului la bazinul de înot din cauza faptului că petentul nu avea însoțitor (persoană cu dizabilități)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petenților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

1. cu comunicarea actelor de procedură la sediul Bazinului de Înot cu sediul în localitatea Bacău, Aleea Ghiocilor nr. 12, jud. Bacău
2. **Bazinul de Înot** cu sediul în localitatea Bacău, Aleea Ghiocilor nr. 12, jud. Bacău
3. **UAT Bacău** cu sediul în localitatea Bacău, calea Mărășești nr. 6, jud. Bacău

II. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din *O.G. nr. 137/2000* privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare *O.G. nr. 137/2000*), s-a îndeplinit procedura de citare.
5. Prin adresele nr. 4805 respectiv nr. 5650 din 17.08.2022 (filele 4-6 din dosar) s-a realizat citarea părților pentru termenul stabilit de Consiliu din 20.09.2022
6. Prin adresa nr. 8379/18.11.2022 Consiliul solicită Primăriei Municipiului Bacău clarificări cu privire la personalitatea juridică a Bazinului de Înot, precum și cu privire la Autoritatea care administrează bazinul. (fila 7 la dosar) Direcția Patrimoniu – Serviciul Administrare Clădiri din cadrul Primăriei Bacău răspunde solicitării prin adresa înregistrată sub nr. 9127/15.12.2022.
7. Prin adresa nr. 9250/20.12.2022 s-a procedat la recitarea părților, ca urmare a răspunsului primit de la Primăria Municipiului Bacău, autoritate în subordinea căreia se află Bazinul de Înot. (filele 9 – 10 la dosar) pentru termenul stabilit de Consiliu din 12.01.2023.
8. Partea reclamată UAT depune punct de vedere înregistrat sub nr. 341/16.01.2023 care este transmis petentului prin adresa nr. 547/25.01.2023.
9. Petentul depune punct de vedere, înregistrat sub nr. 1487/23.02.2023, care este comunicat părții reclamate prin adresa nr. 1887/07.03.2023. (fila 21 la dosar)

10. Partea reclamată UAT Bacău depune concluzii scrise prin adresa înregistrată sub nr. 2837/12.0.4.2023.

III. Susținerile părților Susținerile petentului

11. Prin adresa nr. 4805/11.07.2022 petentul, persoană cu dizabilități, susține faptul că a fost înscris la bazinul de înot, făcuse două ședințe, dar, în data de 30.06.2022 partea reclamată P.E. l-a dat afară pe motiv că este o persoană cu handicap și că este obligatoriu să aibă însoțitor, tratându-l pe acesta cu aroganță. (fila 1 – 3 la dosar, anexa certificatul de încadrare în grad de handicap, accentuat, fără însoțitor)

12. Prin adresa nr. 1487/23.02.2023 petentul susține că acesta a respectat programul, iar partea reclamată prin punctul de vedere depus nu face referire la plângerea acestuia. (fila 17 la dosar)

Susținerile părții reclamate UAT Bacău prin reprezentant legal

13. Prin adresa nr. 341/16.01.2023 partea reclamată precizează faptul că petentul s-a prezentat la Bazinul de Înot Bacău pe data de 16.02.2022, dată la care a solicitat înscrierea împreună cu fiul acestuia la cursurile de inițiere în înot susținute de către instructorii de înot, salariați ai Municipiului Bacău. Se menționează faptul că, în conformitate cu prevederile Anexei 11 la Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Bacău nr. 431/2021, *„pentru persoanele cu dizabilități inclusiv pentru însoțitorul acestuia, se acordă gratuitate în baza documentelor doveditoare, aceste persoane neplătind nici un fel de taxă sau tarif”*. Prin urmare, petentul împreună cu fiul acestuia s-au înscris la orele organizate pentru inițiere înot.

14. Pe data de 30.06.2022 petentul s-a prezentat la Bazinul de Înot în jurul orei 12.30 unde, ulterior schimbării echipamentului specific, s-a deplasat pe plaja bazinului în jurul orei 12.45. În conformitate cu graficul de începere a orelor de inițiere înot, lecția de înot la care petentul a solicitat să intre, începuse la ora 12.00, fiind în desfășurare la acel moment, cu un număr de aproximativ 25 de cursanți prezenți în apă. Din declarațiile instructorului de serviciu, reiese că acesta a explicat că nu i se poate permite intrarea în apă cu 45 de minute întârziere, motivat de faptul că lecția de înot începuse, în același timp propunându-i acestuia să aștepte pentru a beneficia de cursul de înot ce urma să se desfășoare pentru următoarea grupă, la altă oră. Precizează faptul că programul orelor de curs este fix iar regulile interioare ale Bazinului stabilesc clar timpul/ intervalul de timp la care orice beneficiar trebuie să se prezinte pentru a beneficia în bune condiții de activitatea de inițiere înot. Petentul a luat decizia de a părăsi incinta bazinului de înot în jurul orei 12.50, fără a preciza dacă dorește să se prezinte la următoarea oră programată în aceeași zi pentru desfășurarea lecțiilor de înot.

15. În anexă au fost depuse: Graficul orelor de inițiere în înot (fila 13 la dosar), Cererea de înscriere (fila 13 verso), Anexa nr. 11 la Hotărârea nr. 431 din data de 17.12.2021 (fila 14 la dosar).

16. Prin adresa nr. 2837/12.04.2023 partea reclamată susține că își menține punctul de vedere depus inițial. (fila 22 – 23 la dosar)

IV. Cadrul legal aplicabil

17. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1

„(3) România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. ”

Art. 4

„(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială. ”

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

”(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.”

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată

Art. 2

„(1) În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor

Motivare în fapt și drept

18. În fapt, Colegiul director reține că petentul, persoană cu dizabilități, reclamă o posibilă discriminare, prin faptul că nu a fost lăsat să intre în incinta unde se afla bazinul de înot pentru că nu avea însoțitor.

19. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr. 137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

20. De asemenea, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

21. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, *principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.*

22. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem un criteriu pe baza căruia tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

23. Din acest punct de vedere, Colegiul director reține că petentul invocă vătămarea drepturilor sale de persoană cu dizabilități, de a accesa gratuit cursurile de înot, puse la dispoziție de către Primăria Bacău, potrivit Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Bacău nr. 431/2021.

24. Un aspect definitiv al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

25. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu rasă, etnie sau religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al O.G. nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis (origine rasială, etnie, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri, etc.) invocat de petenți, constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamante.

26. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, după cum dispune și O.G. nr.137/2000, care la art.1 alin. 2 prevede că ”Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: (...) art. 2 alin. 1(...)restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, (...)”, precum și Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 ”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege, (...)”.

27. Curtea Europeană de Justiție a arătat că, în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamantul ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

28. În speța de față, petentul sesizează CNCD pentru faptul că se consideră discriminat, deoarece în data de 30.06.2022 a fost dat afară de la Bazinul de înot Bacău pentru că nu avea însoțitor, fiind persoană cu dizabilități.

29. Potrivit art. 20 alin. (6) al O.G. nr. 137/2000 prevede: *„Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”*

30. În acest sens, Colegiul director reține că în materia discriminării sarcina probei este împărțită între petent și partea reclamată, în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări, iar părții reclamate îi revine sarcina de a demonta prezumția de discriminare, în caz contrar urmând să răspundă pentru săvârșirea faptei de discriminare. Trebuie subliniat faptul că, conform legislației specifice în materie, în sarcina petentului cade obligația de a proba săvârșirea unor fapte, fapte probate la nivel de certitudine.

31. Ori, având în vedere cele mai sus expuse, precum și a documentelor existente la dosarul cauzei, Colegiul observă că nu sunt probe din care să rezulte faptul că ar fi existat un comportament neadecvat față de petent și de fiul acestuia din partea reprezentanților bazinului. Din declarațiile instructorului de serviciu de la bazin, reiese că petentul a dorit să intre la lecția de înot după aproximativ 45 de minute de la începerea orei, dar nu i s-a permis accesul de a intra în apă cu această întârziere. În același timp i s-a propus să aștepte pentru a beneficia de cursul de înot ce urma să se desfășoare pentru următoarea grupă, la altă oră, programul orelor de curs fiind fix iar regulile interioare ale Bazinului stabilesc clar timpul/ intervalul de timp la care orice beneficiar trebuie să se prezinte pentru a beneficia de aceste lecții.

32. În consecință, Colegiul director constată că aspectele reclamate de către petent la adresa reprezentanților bazinului de înot sunt afirmații, fără a fi susținute de probe concludente în vederea susținerii celor sesizate și care ar putea conduce la existența unei posibile fapte de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin.(2), din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform O.G. 137/2000, republicată întrucât nu sunt suficiente probe;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

BABUȘ RADU – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

Data redactării: 27.10.2023
Redactat și motivat de: P.C.S./ F.L.I.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile, potrivit ***O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ***, constituie de drept titlu executoriu.